

Mirjana Milinović

OŠ Rovišće, Rovišće

099/434 8383; mmilino44@gmail.com

KOMPARATIVNO ČITANJE – RADIONICA

Svrha radionice: Zbog sve veće potrebe za čitanjem tekstova online, potrebno je usporediti takvo (uglavnom nelinearno) čitanje s tradicionalnim (linearnim) te odabratи najučinkovitije strategije za čitanje i potpuno razumijevanje takvih tekstova.

Na radionici će sudionici, podijeljeni u dvije velike skupine, najprije paralelno čitati isti tekst, na računalu (online) i otisnut na papiru, uz prethodno pročitana pitanja. Potom će odgovarati (u pisanim oblicima, dovoljne su natuknice).

U drugom dijelu radionice sudionici će zamijeniti mjesta te prema dobivenim zadatcima pretraživati internetske ili knjižne izvore.

U zaključnom dijelu radionice povest će se vođena rasprava te usporediti ove dvije vrste tekstova i pokušati predložiti najbolje načine za njihovo čitanje i potpuno razumijevanje.

UVOD: pročitati naglas Andrićevu pjesmu *Ne ruši sve mostove*

Za ovu radionicu htjela sam odabratи jedan hipertekst, u pravom smislu riječi, sa svim njegovim obilježjima (poveznice koje nas „mame“ da ih klikamo i odvode nas na neki novi put, put NELINEARNOG čitanja, koje je uvijek novo i drugačije jer mu mi sami pridajemo drukčiju strukturu, pa tako i značenje). Uvjet je bio da isti tekst imamo i u tiskanom obliku i još k tome, na hrvatskom jeziku. Nisam htjela da to bude neka od priča za djecu (pr. interaktivne priče Naklade Bulaja). Kako nisam pronašla nešto posve odgovarajuće, odlučila sam se za govor Ive Andrića povodom dodjele Nobelove nagrade. Zašto baš ovaj tekst? Uz to što volim čitati Andrića, osobito cijenim njegovo književno djelo i njegov doprinos književnosti. Ne može svatko biti nobelovac, a njegov govor prilikom dodjele Nobelove nagrade posebno je poetičan i potiče na razmišljanje. Nadam se da će sudionici tijekom radionice o njemu naučiti nešto novo, a sve što će raditi, vezano je uz Andrića, Nobelovu nagradu i književnost.

NAČIN RADA: (uvod i podjela u skupine do 7 min.)

- Podijeliti sudionike u 2 velike skupine: A – rade na računalima
B – rade na tiskanom materijalu

1. dio: A – čitanje teksta online (na 6 računala) (15 min.)

PITANJA:

1. Pročitajte pitanja:

- a) Kako Andrić objašnjava nastanak književnog djela?
- b) Koja je bitna sastavnica priče?

- c) Koji elementi trebaju pokretati priču?
2. Potražite na internetu tekst Ive Andrića *O priči i pričanju*.
3. Pročitajte tekst i odgovorite na pitanja (kao skupina).
4. Ukoliko najđete na neke poveznice/linkove, koristite ih ako želite.

B – čitanje tiskanog teksta (u 6 skupina)

- Usmjereno čitanje (prema određenim zadatcima)
- Odgovaranje na zadatke (u malim skupinama)

Kratki izvještaj o učinjenom

PITANJA:

1. Pregledajte kratko cijeli tekst („preletite“ pogledom), zapažajući njegovu strukturu.
2. Pročitajte pitanja:
 - a) Kako Andrić objašnjava nastanak književnog djela?
 - b) Koja je bitna sastavnica priče?
 - c) Koji elementi trebaju pokretati priču?
3. Počnite čitati i tijekom čitanja na rubnicu zabilježite ono što smatrate važnim (ili podcrtajte u tekstu).
4. Odgovorite na pitanja (kao skupina).

2. dio: A – pretraživanje knjižnih izvora (15 min.)

B – pretraživanje na internetu

- Odgovaranje na pitanja
- Kratki izvještaj

A) Koristeći **knjižne** izvore, odgovorite na pitanja (kao skupina):

1. Tko je utemeljio Nobelovu nagradu i zašto?
2. Kada je i za što prvi puta dodijeljena?
3. Od čega se sastoji Nobelova nagrada?
4. Koji su dobitnici Nobelove nagrade za književnost u posljednjih pet godina?
5. Koji su hrvatski dobitnici Nobelove nagrade i za koja područja?
6. Što je Ivo Andrić učinio s novčanim dijelom svoje nagrade? Je li taj čin u skladu s prvotnom namjenom kako ju je zamislio utemeljitelj?

B) Koristeći **internetske** izvore, odgovorite na pitanja (kao skupina): pitanja kao i za skupinu A

ZAKLJUČAK (7 min.)

Vodena rasprava – pitanja:

1. Jeste li se mogli dovoljno usredotočiti na tekst? Ako ne, zašto? Što vas je ometalo?
2. Imate li dojam da biste tiskani tekst pročitali brže? – za online čitatelje
3. Mislite li da online čitanje (čitanje e-tekstova) znatnije utječe na dubinsko razumijevanje teksta? Zašto tako mislite?
4. Koje prednosti ima online pretraživanje u odnosu na tiskani materijal? (najnovije informacije, mnoštvo inf., brži dolazak do cilja...)
5. Mogu li se strategije čitanja tradicionalnog teksta (pregledaj, pitaj, čitaj, prepričaj, ponovi) i strategije za bolje razumijevanje pročitanog (povezivanje s iskustvom, metoda anticipacije/predviđanja, zaključivanje o odnosima ili uzročno-posljedičnim vezama i sl.) primijeniti i na čitanje e-tekstova ili su potrebne neke nove strategije? Što, na temelju osobnog iskustva čitanja, predlažete?